



Preus de suscripció

En Barcelona. . . 1'00 plas. trimestre
 Resto Catalunya 1'50 » »
 Resto d' Espanya 2'00 » »
 Extranjer. . . 15'00 » l' any.

DIRECCIÓ

Viladomat, 164, 4.^{rt}, 1.^{ra}

ADMINISTRACIÓ

Tallers, núm. 45, 1.^{er}

Preus de cada número

Número corrent. 10 centims
 Id. atrassat. 15 id.
 Sucursal pera cartas y avisos:
 en l' Arxiu líric-dramàtic de don
 J. Gelabert, Unió, 5, 3.^{er}, 2.^{na}

L' ESTAT DE 'L TEATRO

II.

¡Quanta diferencia hi ha entre 'l repertori català de vint anys enrera y 'l que avuy priva en las taulas de nostra escena!

Antany las obras que s' estrenaban eran, com tot-hom sap y com hem dit en mes de una ocasió, una reproducció de costums de Catalunya, una recordansa de fets històrichs de nostra comarca estimada, ó una pintura mes ó menos exacta de tipos de casa nostra.

Aixís lo públich trobaba en totes, ó casi en totes las produccions, l' esperit de Catalunya, que donaba color á 'ls arguments, y aixís se recreaba l' espectador durant las representacions, perque veyia sempre un teatro peculiar, un teatro típic, un teatro regional, un teatro, en fi, que respiraba constantment catalanisme.

No havia entrat may en la imaginació de nostres autors la idea de buscar mes ample ambient pera lluhir las galas de son ingeni; no havia turbat sas privilegiadas inteligencias la ofuscació exòtica per despullar sas obras de la nota característica que tan las avaloraba; Ibsen y sa escola estrangera no havían fet presa en perturbar lo cervell de nostres autors; lo modernisme fi de sigle no havia invadit encara 'l camp de la literatura dramàtica; y tenint per altra part artistas eminents que avuy fan falta, 'ls estrenos se contaban per éxits verdaderament de importancia pera la causa de la catalana escena.

Avuy ha variat la cosa. L' afany de fer mes gran, mes coneguda si 's vol aqueixa escena, ha fet que certs autors, obrant impremeditadament, ó cegats per censurable vanagloria, ó impulsats per miras mes lucratives que propiament catalanistas, hagin torsat la

brújula desviant lo timó que devía conduhir la nau teatral al salvament. Y mentres aqueixos autors notables pero mal aconsellats per la vanitat ó l' egoisme, han presentat en lo teatro problemas que res tenen de comú ab lo catalanisme escénich; mentres han volgut tractar assumptos grans, trágichs, esgarriñosos, de carácter general y per consegüent renyits ab las costums de nostra regió, s' han mort alguns de 'ls millors artistes que teníam, s' han dividit los restants, ha disminuít l' entusiasme durader que ocasionaba en cada estreno d' obra quelcom digne de lloansa, y de poch en poch la escena de 'l teatro particular de Catalunya ha degenerat, venint ara á ser foch d' encenalls moltes vegadas las preparadas ovacions de no pochos estrenos y convertintse en una excepció l' aplauso franch é incondicional de certas obras, cosa que avans era la mes natural en lo clàssich colisseu ahont se donaba alberch á la institució teatral que en tan grau contribuía á sostenir y fomentar la causa regionalista.

Es inútil que citem noms d' autors y titols d' obras per donar forsa á nostres arguments. Las empresas de tots los teatros catalans establerts en aquesta capital, registran en sos arxius las suficientes pera que nosaltres deguem recordarlas molestant á 'ls respectius autors: Per altra part, lo públich las té prou á la memoria; y en tant es aixís, que moltes d' ellas no tenen forsa per sostenirse mes que en los cartells, á pesar de 'l bombo ab que s' anuncian y de 'ls esforços de la *claque*, aqueixa plaga que avans era desconeguda de 'l tot ó en gran part en las funcions catalanas.

¿Quin resultat bó ha produhit? Aburrir á 'ls espectadors de bona fe; alhagar la vanitat de autors de mes ó menys pobre ingeni, y perjudicar á las empresas que per la forsa d' aplausos comprats que han aumentat tal volta en una petita cantitat l' import de la taquilla, li han privat, en cambi, de retirar obras

que, si han tingut éxit, aquet éxit ha estat no mes que de una manera aparent.

Tot aixó ha allunyat de las representacions á 'ls verdaders aficionats catalanistas, y ha causat dos altres mals, á quin pitjor: ha decidit á 'ls empresaris á admétre produccions que no deurian haverse representat per no tenir condicions ni regulars sisquerra y que han ofert un títol nou y potser un centenar d'entradas que 'l propi autor ha comprat pagantlas de sa butxaca (cás que ha ocorregut mes de una vegada), y ha impulsat á altres escriptors á enfangarse en viarany enllotats, perque en aquets llocs s'ha concedit mes recompensa lucrativa á son esforços intel·lectual, qual recompensa 'ls ha servit per atèndrer á las mes urgents necessitats de la vida.

Será trist dirho; pero es lo cert. Autor coneixem nosaltres que ha vist aceptadas algunas produccions sevas, no perque la empresa atengués á 'l mérit de las mateixas, sino per la circumstancia de renunciar á 'ls drets de representació, compromententse ademés á omplir lo local lo vespre de 'l estreno; mentres que novells autors de qualitats molt apreciadas, han preferit dedicarse á escriure obras de mal gust, perque 'ls produeixen un resultat mes positiu que aquellas en que han vessat, diguemho aixís, la gracia y la sal per tots cantons.

Resultat de lo que venim dient es que avuy, encara que hi hagi éxits, ovacions, bonas entradas (no sempre per desgracia) y fins certa animació en lo moviment teatral, ab prou feynas se registran obras purament catalanas: de lo que's dedueix la necessitat de tornar á 'l punt de partida; aixó es, á la gloriosa y no llunyana época en que 'ns trobábam quant escribian Arnau, Vidal y Valenciano, Balaguer, Vidal (Francisco), Camprodón, Feliu, Roure, Pere A. Torres, Briz, Ubach, Bordas, Baró, Carcassona y altres que ab Frederich Soler, Riera y Bertran, Guimerá (en sas principals creacions) y Ferrer y Codina, donaren gran preponderancia y tort impuls á 'l teatro regional. Tal com avuy á aquet se'l considera, no 's fa pas teatro catalá propiament dit. Aixís lograreu tot lo mes aumentar la llista de produccions escrites en llenguatje catalá; pero no de esperit catalanista, y per mérit que tingan las obras, no ensalsarán la gloria de la escena patria.

Lo catalanisme en la escena ha de tenir color local.

¿Cóm han conservat la gloria de 'l gran Clavé las societats corals qu' un día va fundar tan notable poeta-músich? Senzillament seguint sempre las petjadas de 'l inolvidable fundador; no apartantse may de conreuhar lo camp de la poesia y de la música ahont aquell va sembrar sempre llevar verament catalanista.

¿Ahont hauria anat á parar l' obra de 'l popular Clavé si 'ls coros no s' haguessin cenyit sempre á cantar composicions y música exclusivament catalanas?

¿Cóm celebrarian aquestas grans festas anyals, ara á Mallorca, ara á Valencia, avuy á Saragossa, en lo mateix Madrit, si no respiressin totas las composicions, tant las de 'l mestre fundador com las de 'ls poetes y compositors que han prosseguit sa tasca artística-patriótica, lo mes pur sabor de la terra catalana?

Fassinse, donchs, semblants reflexions nostres millors autors y las empresas de nostres teatros, ja que uns y altres són los indicats per guiar a'l públich, y pensin que aquet no deixarà de acudir á 'ls espectacles, ans be hi anirà mes gustós y ab preferencia si

se li ofereixen dramas, comedias y pessas que pugan ser sempre timbre de gloria pèra la literatura dramática de Catalunya.

P. DE R.

ESTRENOS CATALANS

Romea.—*Lo cor y l' ànima*, drama en tres actes y en vers, de D. FRANCISCO X. GODO.—*Ell y ella en lo Parch*, diálech cómic y en vers per D. PERR REIG Y FIOLE.—*Un assalt*, comedia en un acte de D. ARTUR CARRERAS.—*Miss Lila*, juguet de D. JOAN MARXUACH.

Ja conegut ventatjosament l' autor de la primera de ditas obras estrenada 'l divendres de la última setmana, ha patentisat encara mes sas condicions de autor dramátich ab lo senyalat triomf qu' acaba de obtenir.

Lo cor y l' ànima es un drama passional ab tochs bastant melodramátichs, qual acció interessa en gran manera y 's presenta desenvolupada ab maestría, essent los finals d' acte de molt bon efecte y sens pecar de convencionals.

Es admirable la sobrietat de determinadas escenas, aixís com lo dibuix d' alguns tipos. Pero notárem alguns defectes en la manera d' expresarse 'ls personatjes, qu' encara que de fácil correcció, los volem considerar indispensables en un autor com la senyor Godo que en son segon ensatj s' enlayra tan amunt.

La versificació es enérgica, molt adequada, y, encara que hi abunda 'l lirisme, aquest no perjudica 'l bon éxit de 'l drama.

Escullidíssima concurrencia omplia 'l teatro, la qual no 's cansá de aplaudir a'l acabar tots los actes fent surtir a'l Sr Godo á rébrer lo llor conquistat, que fou mes meritori per tractarse de una obra de índole ja desusada.

Acertats estigueren los actors y d' ells debem mencionar á las Sras. Clemente y Monner y á 'ls senyors Labastida y Martí.

—A benefici de 'l Sr. Fuentes s' estrenaren lo passat dilluns un aplech d' obretas.

Lo diálech de 'l Sr. Reig es bastant fluixet y;—pena 'ns causa dirho—sembla extrany que la empresa hagi consentit en que 's posés en escena, tota vegada que á la inverossimilitat d' un argument gastat y un desenllás previst, s' hi aneix una versificació forsada. Algún xiste es lo que val y 'l desempenyo, quo ho posa á salvo.

Un assalt, apart de la inexperiencia y falta de novetat en las escenas, s' escolta ab gust y conté alguns tochs recomanables en extrem.

Miss Lila es bastant divertit y abundant en xistes fins allí.

Lo Sr. Marxuach ha sapigut combinar un teixit de situacions que despertan la curiositat de 'l públich, essent llástimas que 'l mis no sigui més clar y que l' argument no tingui més solides.

Ab aquestas tres últimas obretas, *Las bodas de 'n Cirilo y Cura de moro*, 'l Sr. Fuentes obtingué molts merescuts aplausos, essent obsequiat per sos amich y admiradors ab numerosos regalos.—A. R.

¡MAL COR!

Fugí per sempre més la melangia que a 'l ser per tu enganyat ma vida tota ompli de fel. Y avuy, curat, recordo aquell sufrir etern. ¡Mal cor! escolta.

Sentia la flayror de ta hermosura
rebátrer dins mon cor, potent, joyosa,
y en ella somiant tant nit com día.
ta imatge divinal y arrulladora
miraba sonrient, dientme: «t' aymo»
tos llabis dolsament cercats de rosas.
Passaba aixó en mon cor y 'l cor patia,
y dins son fons, suau y a 'l temps frisoza
sentia com fiblada d' una avespa,
com punta de punyal que la mort porta.
Gosaba per aixó, gosaba y reya,
y «t' aymo» repetia encar ma boca,
y foll y delirant. mitj mort, semblaban
com cráter que prop mi bullint s' acota
tos llabis en mos llabis las besadas...
exuberants... frenéticas... fogosas...
y jay!, de mi llavors la llum fugia
y queya en terra jo vejent sols fosca

A 'l cap de molt de temps tornant la vida
seré mon pensament, lo cor sens sombras,
recordo ta falsia, dona impura,
sens greu, sens goig, sens res, l' ánima morta;
igual com tu llavors, hermosa ingrata,
com glas, com neu, sens cor, com una roca.

ALFRED PASCUAL.

REVISTA DE ESPECTACLES

Tívoli.— ¡Quant agradosa es avuy nostra tasca!
Ahir fón Eldorado ab l' estreno de *Le verbena de la Paloma*; avuy es lo Tívoli ab lo de *El ángel guardián*.

Es obra de 'l Sr. Pina Dominguez la lletra, y de 'ls mestres Nieto y Brull la música.

Lo treball de 'l Sr. Pina es un *quinto* interessant com á tal; pero inverossímil com obra dramática. Poch, poquíssim li déu haver costat ferlo. Son desitj sembla haver sigut presentar algunas situacions pèra donar lloch á que 'l músich lluhís sa inspiració. Que ho ha lograt no cal duptarho. L' éxit ben clá ho diu.

La música de 'ls mestres Nieto y Brull, si no es en absolut inspirada, tè números que acusan frescura de concepció y fonsa dramática.

La llejenda de *El ángel guardián* está sentida de debó y revestida de cert misteri, poesia y originalitat.

Lo mérit artístich de 'l acte tercer supera a'l de 'ls anteriors.

En general la música d' aquesta sarsueleta té una tendencia progressiva que nosaltres aplaudim. Fuig, dintre lo possible, d' aquell treball tan gastat y conegut y tan posat en moda pe 'ls músichs de menor quantia. En la manera de vestir las melodías y tractar la orquesta 's véu desseguida l' influencia que exerceix sobre 'ls autors citats l' esperit de la música moderna.

La execució perfecta.

Aixó contribuí, sens duple, á que l' éxit fós franch y calorós.

Las Srtas. Pretel, Martínez y Ferrero y 'ls senyors Banquells, Guardia y Gamero, treballaren com se sól dir ab voluntat y conciencia.

L' orquesta bé. Son director Sr. Pérez Cabrero junt ab los demás artistas, fón cridat á la escena.

Lo reputadíssim mestre escenógrafo Sr. Soler y Roviroza ha presentat dos decoracions que no hi ha més que mirar. La de 'l primer acte es lo pati d' una masía, y la de 'l tercer es l' entrada d' un hostal.

També 'l no menos inteligent pintor Sr. Moragas ha contribuít, ab la decoració de 'l segón acte, a'l éxit de l' obra.—A. DE LA FLORIDA.

Circo Barcelonés.—Dilluns va reaparéixer la simpática tiple D.^a Adriana Alavedra.

La ovació que va prodigárseli a'l surtir en escena fou bona proba de gran efecte. Rebi també nostra enhorabona.

Los clovns *Limas* y *Mariano* contribuheixen á fer mes agradables las funcions.—R. O.

Eldorado.— Segueixen las representacions de *La verbena de la Paloma*. Cada día són mes apreciadas y aplaudidas las bellas literarias y musicals que conté l' obra.

Per la extensió que donárem en la setmana passada a'l judici crítich d' aquesta sarsuela, nos vejérem privats de parlar, fentne mención encomiástica, de las decoracions que 'l reputat pintor Sr. Urgellés ha fet pèra l' obra de 'ls Srs. Vega y Bretón.

Ho fem avuy pèra subsanar la falta que 's podria créurer era intencionada.

Las decoracions de 'l Sr. Urgellés rebosan de llum, colorido, perspectiva, relléu y veritat. Pèra confirmar lo dit basta la *Farmacia del Dr. Alegria*.—M. VIDAL.

Novedats.— Ha prés possessió d' aquet teatro la companyia, *troupe ó regiment* Cereceda, la qual se proposa donar á conéixer algunas obras novas, comensant ab *Los voluntarios*.

Per ara dona amenitat á las funcions l' artista coneguda per la «hermosa Geraldine», qui, á mes de executar alguns difícils treballs en lo trapezi, dona una sessió de la coneguda *danza serpentina* que divideix en tres parts y que cada nit li val molts aplausos per lo capritxo y elegancia ab que la interpreta.

Granvía.— Ab lo titol de *La Homicida*, diamenge va estrenarse un drama castellá en cinch actes, arreglo de 'l francés per D. Antón C. Laguna, qui, encara que en la elecció no va anar á buscar una obra de sensació ni d' interés palpitant, va oferir un treball que 'l públich, especialment lo d' encárrech, va aplaudirlo y demaná a'l arreglador.

La execució molt ajustada. Y ara... á estudiarne nn' altra: la qüestió es varietat d' obras, y si aquestas poden ser *subvencionadas* per sos autors, millor.

—Dilluns donaren *La de San Quintín* y *La malvasta de Sitjes* á benefici de la Srta. Galcerán que 'n surtí bastant beneficiosa á pesar de tan nova y escullida funció.—A.

SECCIÓ DE 'L PIROTECNICH

Varias preguntas y una noticia:

¿Recordas, oh amable lector, que 'l «Centre Cómich Barcelonés» va obrir un Certámen de comedias en un acte?

¿Recordas també que 's van publicar en diferents setmanaris los titols de las obras que foren escullidas, *Un contratempo*, *Aforta'm y diga'm moro* y *Jalieta y Romeo*?

¿Recordas además que, segons los cartells que anunciaren aquet Certámen, las tres obras escullidas s' estrenarian á la vegada lo día primer de Febrer de 1894 en lo teatro Granvía?

¿Recordas, per fi, que en un diari local y en altres periódichs, aparegué una nova dihent que s' aplassaba 'l Certámen pèra 'l mes de Mars?

Tot aixó, lector amable, devían recordarho igualment los de 'l Centre cómich; mes veyent que passaban días y dias sens que 's portessin á cap los estrenos, he resolt enviar aquet cohet recordatori a 'ls iniciadors de 'l Certámen, sens perjudici d' enviarlos, si es precis, qüas de pansa.

Peró es d' esperar que pensarán que *no hay plazo que no se cumpla ni deuda que no se pague*, ni Certámen ofert que no 's realisi, á no ser que vulguin quedar mal parats los senyors de 'l Centre cómich Barcelonés.

Espero sentat... la resolució.

Lo POLVORISTA.

REPERTORI DE FORA

Sabadell 19 de Abril.

La comedia *La Señá Francisca* no ha satisfet á 'l públich sabadellés: tant es aixís, que no crech se torni á posar en escena.

L'obra es ben escrita; pero 's fa pesada. La interpretació podí ser molt millor.

En cambi, la comedia *Zaragüeta* no va defraudar las esperansas de 'ls concurrents; puig que á mes de ser son diálech viu y animat, los tipos sostinguts ab maestría y 'ls xistes de bon género y en gran número, tingué una perfecta interpretació per las Sras. Ruso. Bustillo, senyoreta Simó; y Srs. Simó, Fages, Rozzo, Simó (fill) y Rodó. Aquet últim va desempenyar lo paper de *Sórt* de una manera admirable. La concurrencia surtí molt satisfeta, havent aplaudit ab justicia moltíssimas vegadas lo treball tan ajustat en *Zaragüeta* per la companyia que dirigeix D. Ricardo Simó.

En los *Campos de Recreo* no hi va haver funció, perque las condicions que l'empresari va fer á 'l Sr. Borrás, no van satisfacer á aquet.—PLACIR.

Mataró 16 de Abril.

Molt Sr. meu: En la societat «Nova Constancia» s'ha representat *La Mascota*. Si algún socio no la va anar á véuer avans en lo teatro Principal, li va venir be aquesta representació. La companyia ha donat també en Euterpe *El Rey que rabió*, representant lo paper de *Rey* la senyoreta Miquel que va agradar molt: los demás que hi prengueren part com sempre molt be. A la nit *Las hijas de Eva* també agradaren en extrem.

En la carta passada vaig descuidarme de posar que la companyia catalana y castellana de artistas de Mataró baix la direcció de l'estudiós primer actor D. Joan Viada y de la qual forma part D.^a Dolores Muntal, anaren un de 'ls diumenges passats á Canet de Mar á representar *La ratlla dreia* y obtingueren una ovació gran en tots los finals de 'ls actes. Per fi de festa se representá *Lo testament de 'l oncle*, que també 'ls proporcioná molts aplausos. Ho sé de bona tinta.

Disapte passat en la «Nova Constancia» va ferse *Las dos princesas* 'sent molt aplaudidas la Sra. Viada y Simó y 'ls Srs. Andreu y Roca. Ahí á la tarde en Euterpe *Las hijas de Eva* ab grans aplausos á las Sras. Viada y Miquel y 'ls Srs. Marimon Querol Roca, y Andreu. També feren *Lucifer* que agradá com sempre ha agradat.—E. ROIG.

LA CANSÓ DE 'L AMOR.

Pregunteu, hermosas nenas,
qui sóch jó,
y us diré, per' contestarvos.—
¡Só' l' amor!

Jo he corregut móltas terras
voltant món
v deixant fletxas clavadas
en móltos cors

Jo he fet que fós una vida
la de dos.

A 'l fletxar, faig la ferida,
y brota foch.

¡Ay d'aquell qu' en los meus brassos
caiga un jorn!

Pregunteu, hermosas nenas,
qui sóch jó,
y us diré, per' contestarvos —
¡Só' l' amor!

Per mi l' auellet cantayre,
busca 'l bosch.

Per mi naixen y 's marxitan
móltas flors.

Per poguerme donar vida
surt lo Sol

Per mi ve la Primavera
y la tardor
Per mi hi ha festins y festas
y cantors,
y per mi guardan las mussas
lo millor.

Per mi lo ramatje parla
dintre 'l bosch
y busca la Papallona
a 'l Papalló.

Per mi ploran las ninetas
gotas d' or.

Pregunteu, hermosas nenas,
qui sóch jó,
y us diré, per' contestarvos.—
¡Só' l' amor!

Si algún jorn ne sent tristesa
vostre cor,
tireuvos en los meus brassos
y allavors
us daré vida tan pura
com la flor,
com lo bès que fa á sa mare
l' infantó:

Vida que lleugera passa
y en lo cor
deixa rastre que don' pena
donant goig

Qui vól amor no vól vida:
qui té cor

necessita que l' estimin:
Per' xo jó

busco donzells y ninetas
en lo món,

per anar clavant mas fletxas
en sos cors.

Pregunteu, hermosas nenas,
qui sóch jó,

y us diré, per' contestarvos:—
¡Só' l' amor!

SALVADOR BONAVIA.

REUNIONS PARTICULARS

CENTRO CÓMICO-LÍRICO.—La funció de despedida (per aquesta temporada) en lo elegant teatro Lírich, va resultar brillantíssima.

La funció escullida era la comedia en tres actes *Ni la paciencia de Job* dirigida pe 'l Sr. Palaudarias que junt ab las Sras. Pérez, Santana y 'ls Srs. Gómez y Paré, van donarli una execució per complert de 'l agrado de la escullidíssima concurrencia que va assistirhi, poguent dir lo mateix de 'l juguet *Nuestra Señora*.

Acabá de fer mes agradable la vetlla, la banda de regiment d' Alfonso XII que executá escullidas pesas durant los intermedis.

CÍRCULO ARTÍSTICO RECREATIVO.—Ultimament s' ha posat en escena la gatada *Lo castell de 'ls tres dragons* y la comedia *El novio de D.^a Inés*, dirigidas ab molt acert pe 'l Sr. Cuxart.—Jo.

LA LIRA.—Hem vist representar en aquesta societat *El disfraz venturoso* y *Vots son triunfos*.

La execució de la primera no 'ns va satisfacer gayre: la de *Vots son triunfos* es digna d' aplauso, haventse portat bè la Srta. Casajust y 'ls Srs. Barba (pare), Mallorquí y Mestres, si bè aquet va presentar massa exagerat lo tipo de *Tano*, usant un descomunal mocador que... no li véyam la punta.

La pessa *Tal hi va que no s' ho creu*, va tenir éxit.—P.

CÍRCOL DE PROPIETARIS (Gracia).—L' últim diumenge posaren en escena baix la direcció de 'l Sr. Balmanya las obretas *Por fuera y por dentro* (2 actes) y *El brazo derecho* (1 acte), las quals obtingueren bona execució, fent ríurer á la concurrencia pe

las butxacas. Hi prengueren part las Srtas. Esplugas (C. y M.), la Sra. Pérez y 'ls Srs. Balmanya, Montaner, Jané, Vila y Olivé.

LA BANYA GRACIENSE. — Concurrèdus á mes no poder, se veuen las funcions de sarsuela que baix la direcció de 'ls Srs. Palau y Mir dona aquesta societat. La última tingué lloch lo diumenge y va ser digne de 'ls aplausos que 'ls tributá la concurrència. Lo programa el componían las sarsuelas *Por asalto*, *La calandria* y *Para casa de los padres*, distingints 'hi especialment en las duas últimas lo Sr. Mir qu' es *el niño mimado* de la casa y ab justicia.

També 'ns va agrèdar la Srta. Bosch que va saber trèurer bon partit de sos papers: los demás contribuïren a'l bon ajust: lo mestre Sr. Planas, molt bè. — R. M.

CUPIDO. — A benefici de D. Ricart Mas, va posarse en escena dissapte passat, *El gran Galeoto* y la pessa *Las Carolinas*, distingints 'hi en la primera las Sras. Miquel y Martí y 'ls Srs. Giménez, Mingall, Planas y en especial lo beneficiat, y en la segona los Srs. Juvé, Queralt, Sala y Ferrer. En lo intermèdi de 'l drama á la pessa, lo Coro Federal, va cantá 'l *Gloria á España*, que fòu aplaudit.

LA BRUJA (Olimpo). — En substitució de *La bolva d' or* varen posar en escena diumenge á la nit *Com succehera molts vegadas*, *Carambolas*, lo monólech *Un' auca* y *Cap y cua*. En lo desemenyo hi prengueren part las Sras. Puchol y Santana y 'ls senyors Vidal, Canut (germans) Baleta, y Carbonell. Lo monólech fou recitat pe 'l Sr. Barceló.

UNIÓN REPUBLICANA (Poble sech). — Diumenge á la nit: *La Dolores* y la pantomima (jah!) *El obrero*. En quant a'l drama, sort de las Sras. Antiga y Balestroni y de 'l Sr. Gisbert. La pantomima es bona; pero van ferla dolenta.

CIRCOL MERCANTIL FAMILIAR. — Lo drama *Flor de un dia* va donarse diumenge, En la execució van sobressurtir la Srta. Serra, la Sra. Bolea y 'l senyor Ferré. La Srta. Serra adelanta molt. — R. O.

CLARIS. — Las obras *Infanticidi* y *Aucells de paper* van fer lo gasto lo diumenge passat. No cal dir que tant las germanas Gassó, com los Sr. Bové, Fages y Massons, van fer ríurer de debò á la distingida concurrència que omplia 'l local. — J. O.

FOMENT VOLUNTARI (Gracia). — Las obras *Los hugonotes* y *El gorro frigio* van anar molt be. Lo director Sr. Casellas va fer un bon caracteristic, millor que alguns actors: la Sra. Colomera una bona italiana. En *El gorro frigio* ella y 'l Sr. Carbonell se 'n portaren la palma.

També ha agradat molt lo jove Sr. Plá. — F. M.

Secció Artística Universal

Milano. — S' e alla fine chiusa la splendida stagione, se così si può dire della Scala, col *Cristoforo Colombo*; ma con una esecuzione piuttosto svogliata. Agli artisti principali venne dato un saluto e particolarmente al protagonista signor Kaschmann, che s' ebbe una vera dimostrazione. Durante il ballo *Tanzmarchen* il palco scenico si convertì proprio in una specie di giardino incantato, per i fiori copiosissimi che furono presentati alle ballerine.

Le rappresentazioni della finita stagione furono 60: cioè, 14 della *Valkiria*; 9 della *Loreley*; 19 della *Manon*

Lescant; 7 del *Fior d' Alpe*; 6 del *Cristoforo Colombo*; 4 di solo *Exceesior*, più 1 Veglione. Dell' *Exceesior* ne furono rifilate la piccola bagatella di 27 recite e del *Tanzmarchen* 171.

Nelle 10 suindicate dell' abbonamento ci furono 3 serate di beneficenza e 2 serate di gala; cioè, quella del 10 Marzo che pel baccano del pubblico *protestante* non ebbe luogo la rappresentazione, e quella del 25 Marzo in cui dopo un' ora di fischi, di urli, di *can-can* d' ogni genere, l' *erovica* impresa dovette restituire il denaro al pubblico pagante.

In quanto alle *recite* dei singoli artisti, non è possibile decifrarle, causa il sistema Piontelli che mediante la sua *lanterna magica* di artisti, cambiava l' una o l' altra parte eseguita da qualche artista diverso! Difatti questo è il solo ed unico sistema dei supplementi che l' Impresa *affarista* credette opportuno di adattare a proprio esclusivo suo beneficio.

Contuttocio la *benemerita* impresa Piontelli s' e creduta in dovere di diramare ai frequentatori del massimo nostro Teatro una circolare colla quale riassume il suo operato durante il triennio d' appalto, facendo evidentemente apparire che per quanto riguarda il numero delle rappresentazioni, essa Impresa ha corrisposto agli obblighi suoi. In pari tempo l' Impresa difende ad oltranza la sua gestione anche per quanto concerne la parte artistica, cosa che invero passa la burla; ma che in ogni modo vien calcolata.

Tanto è vero, che per una decina di rappresentazioni da farsi in Maggio colla *diva* Melba, beninteso auspice sempre l' *eroico* Piontelli, la Giunta Municipale unitamente i palchettisti, *febbero* un sussidio di frs. 10,000. Le opere stabilite saranno, a quanto sembra, *Lucia di Lammermoor*, *Romeo e Giulietta* di Gounod, e di nuovo il *Cristoforo Colombo*.

Il passato Mercoledì ebbesi in questo Teatro Manzoni la prima rappresentazione dei *Pagliacci* del Mtro. Leoncavallo. Il pubblico venne numerosissimo perché l' attenzione maggiore della serata era la riapparizione del quasi *settuagenario* tenore Barbacini che l' anno scorso aveva sentito il bisogno di ricantare, dopo tanti anni di astinenza, riproducendosi allo stesso teatro, nel *Bravo*, di Mercadante.

Fino dal suo primo apparire sulla scena, il vecchio artista Barbacini venne salutato cortesemente dal pubblico che l' applaudì poscia nel *recitativo* primo e particolarmente dopo l' *arioso* del quale se ne vuole anche il *bis*. Però nel resto della sua parte non fa più né meno che un interprete semplicemente... intenzionale mentre si scorreva in lui tutt' affatto la potenza fonica. Non si comprende dunque il perché della sua riapparizione alle scene, che secondo il mio modo di vedere, deve essere stata concepita dal vecchio tenore, null' altro che in forza d' una falsa illusione. Nella parte di *Nedda* la signora Savelli se distingue abbastanza, come in la sua l' intelligente baritono Pini-Corsi. Il baritono Solere in quella di *Silvio* s' ebbe un lieto battesimo e il Maini, quale *arlecchino*, dovette colla sua bella voce ripetere la *Serenata* interna. — Eccellente la concertazione dell' opera ed accurata la esecuzione corale ed orchestrale sotto la direzione del Mtro. Cimini.

Prima dell' esecuzione dei *Pagliacci* fu eseguita una composizione sinfonica del giovane Mtro. Donizetti, propinquo dell' Illr. autore della *Lucia*, della quale se ne volle la replica. — GUADA.

SALÓ DE DESCANS

— Per la Presidencia de 'l MONTE-PÍO CATALÀ se 'ns demana recordar a'l públich l' acort que prengué la Junta de Góvern de admétrer associats sense pagar drets de entrada, fins arribar á 150 socis. Durant lo mes actual se 'ns diu que han aumentat fins á 70 las inscripcions de ingrés.

— En la Societat Roger de Flor s' está organisant una vetllada literaria-musical que tindrà lloch avuy dissapte y que promet esser molt lluhida.

— La distingida cantant d' ópera italiana Srta. D.ª Adela Gasull, despres de treballar tota la temporada en lo teatro Real de Madrid, ha format part de la companyia lírica de 'l teatro Príncipe Alfonso, y ha estat de pás en Barcelona per' embarcarse en direcció á un de 'ls pri-

mers teatros de Buenos Aires, ventatjosament contractada per la empresa Ferrari.

—Hem rebut un exemplar de 'l'juguet en un acte, escrit per D. Lambert Escaler, que 's titula *Lo meu criat*, obra estrenada en lo teatro Romea.

—Varios joves aficionats posarán demà en escena, en la favoreescuda Societat Roger de Llúria, la bonica pessa *A ca' la modista* y una comedia castellana.

—La Societat La Lira demà diumenje devia celebrar funció á las 4 de la tarde, havent escullit lo drama *Las joyas de la Roser*; pero, segons noticias, s' ha suspés.

—Posteriorment á la publicació de la ressenya de la funció donada en lo teatro Lope de Vega ab *La Pasionaria* lo vespre de 'l día 7 de 'l corrent (qual ressenya va inserta en lo número 171 corresponent a' l dissapte propasat) ha sapigut aquesta Direcció que no ha faltat qui ha dit que l' origen de tal ressenya era inspirat per un puntillo ab la idea de mortificar y ofèndrer á apreciables aficionats. No es aixís: per lo tant, sápigui qui hagi propalat tan errat concepte, que l' autor de la ressenya, si va dir que va haverhi *ensopegadas*, va 'ser dolentse de que no estessin prou segurs de sos papers alguns joves que en altrás obras acostuman saberlos á clau passat com se sol dir: may ab ganas de mortificarlos en lo mes mínim, y que ni aixó hauria dit si l' espectacle no hagués revestit carácter públich per la circumstancia de cobrarse preu d' entrada.

Respecte á la senyoreta que feu de *Angelina*, nostre redactor ignoraba que fes aquell vespre son primer debut.

La pessa *Cura de moro* va resultar de primera, tractantse d' aficionats. Nostre aplauso á la Srta. Panades, y a' ls Srs. Morante, Costa, Suriñach, Soler y Viñals.

—Avuy estrena la secció recreativa de la Unió Republicana del Districte quart, (Cabanyes, 41), lo monólech *L' ataconador de 'l barri*, original y en vers de nostre company de redacció, D. Ramón Ojeda.

—La companyia de 'ls Srs. López-Planas que ab tant aplauso actua en lo teatro de 'l Circo Barcelonés, ha possat en estudi la sarsuela *Los amores de un cornetín ó El Sultán del Harem*, lletra de D. Frederich de Castro y música de 'l Mtre. Ferrer, de la que 'n tenim excelents noticias.

CAVILACIONES

XARADA

Hi ha paper qu' *hu tres*. Segona 's beu. ¡Apa! Tot, lector amich, y 'l total (mòlt serio ho dich) podrás trová en poca estona.

SIMÓN DE 'L SOL

Soluciones á las cavilaciones de 'l núm. 170

Tarjeta: SANTA COLOMA DE FARNÉS.

Trenca-caps: EULALIA.

Logogrifo numérich: TEMPLARIS.

Xarada: VILANOVA

Las van enviar los Srs. Gordinflay, Joan Parés. Anton Villoch, J. H. y J. Bernat Xinxola, Lluch Llach, Peret de 'l Gatrofer y Cintet Cargol.

CASAS RECOMANADAS

Máquinas de fer mitja, de **Narcís Doménech**, carrer de la Gran-via, 211.

La Imperial, magatzem de mobles. Nou de la Rambla, 25.

Sastrería de teatros, de E. Vassallo Malatesta, Asalto, 14.

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.

Sastrería de teatros de **Joan Baret**, Sadurní, 14, 1r.

Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.

Fotografia de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.

Magatzem de pells de **J. Pous**, Princesa, 13.

Sucessors de T. Vidal, Consulat, 15. (Casa fundada en 1812.) Gran magatzem de matalassos.

Imp. Pujol y C.^a - Tallers, 45. — Barcelona

Agencia Franco-Hispano Artística

DE

Teatros, Circo y Conciertos

Tallers, 45, 1.^a - Barcelona

Esta Agencia se encarga de la contratación de artistas de todos géneros, lo mismo de España que del Extranjero; y de formar compañías completas de Verso, Opera Zarzuela y Circo.

ALMACEN DE MÚSICA

DE

Juan Ayné

Fernando VII, 51 y 53 y Call, 22

BARCELONA

PIANOS SUPERIORES NACIONALES Y EXTRANJEROS ARMONIUMS ECONOMICOS

Música de zarzuela y libretos, Métodos, estudios y música de toda clase para piano ó para canto.
Instrumentos de todas clases,
Guitarras desde 5 pesetas.

SANTASUSANA

Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja,

Aparatos per' pèndrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven á plastos y al comptat.

Carme, 33. — Barcelona

A CASARSE TOCAN

por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas regilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y percha.

Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio á 35. Sillas de regilla á 44 pesetas docena. Juegos de lavabo Viena mármol á 24 y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25
BARCELONA

Arxiu y copistería

DE

FRANCESC PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

LUNAS AZOGADAS

Y ESPEJOS DE TODAS CLASES

DE

ORTEGA Y BADIA

Calle de la CONDESA DE SOBRADIEL, núm. 3

TELEFONO NÚM. 1397

BARCELONA